

Apskritojo stalo diskusija „Kalbos – karjerai“

2015 metų gegužės 15 dieną VU Užsienio kalbų institute įvyko apskritojo stalo diskusija „Kalbos – karjerai“. Renginio organizatoriai – VU Užsienio kalbų institutas ir Lietuvos kalbų pedagogų asociacija (LKPA). Renginio metu buvo diskutuojama apie užsienio kalbų mokymą ir mokymąsi aukštosiose mokyklose bei užsienio kalbų poreikį darbo rinkoje. Diskusijoje dalyvavo Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos, užsienio ambasadų Lietuvoje, aukštųjų mokyklų atstovai ir socialiniai partneriai.

Renginio tikslas buvo aptarti dabartinę užsienio kalbų situaciją aukštosiose mokyklose, paanalizuoti, kaip aukštosios mokyklos vykdo Europos Sąjungos ir Lietuvos švietimo dokumentuose išdėstytus reikalavimus, kalbų mokymo rekomendacijas, išryškinti probleminius klausimus, pasidalinti gera daugiakalbystės idėjų sklaidos patirtimi.

Renginyje sveikinimo žodį tarusi VU prorektorė doc. dr. Nijolė Radavičienė pabrėžė, kad susitikimas labai savalaikis ir diskusijoje gimstantys racionalūs sprendimai yra labai svarbūs.

Vilniaus universiteto Užsienio kalbų instituto direktorė doc. dr. Roma Kriaučiūnienė pristatė VU patirtį diskutuojamu klausimu, apibūdino VU užsienio kalbų mokymo/si koncepciją.

LKPA prezidentė Eglė Šleinetienė atkreipė dėmesį į blogėjančią užsienio kalbų dėstymo padėtį kai kuriose aukštosiose mokyklose ir kolegijose, kur, vykstant reformoms, keičiantis universitetų rektoriams be išsamios institucijos kalbininkų veiklos ir rezultatų analizės, dažnai neišklausant profesionalų nuomonės, yra mažinamos, naikinamos kalbų katedros ir institutai, atleidžiami žmonės. Ji ragino sutelktai, visiems kartu spręsti šias problemas, pasigedo atviresnės oficialios ŠMM pozicijos užsienio kalbų politikos klausimu, kvietė parengti strateginius dokumentus, pageidavo didesnio Lietuvos aukštųjų mokyklų rektorių daugiakalbystės ir tarptautiškumo idėjų palaikymo, kvietė lygiuotis į užsienio šalių universitetų patirtį.

Socialinis partneris p. Andrius Francas, atstovaujantis tarptautinei personalo paieškos kompanijai „Recruitment Alliance“, pabrėžė kitų kalbų poreikį rinkoje, minėjo, kad anglų kalbos išmanymas – savaime suprantamas ir nekeliantis abejonių dalykas, tačiau labai ragino mokytis ir antros užsienio kalbos.

ŠMM atstovės Vilma Bačkiūtė ir Irena Raudienė teigė, kad ministerijos požiūris į kalbų mokymąsi yra palankus, tačiau aukštosios mokyklos turi autonomiją ir gali pačios reguliuoti kalbų mokymą, be to prelegentės pabrėžė būtinybę išlaikyti tęstinumą tarp užsienio kalbų mokymo bendrojo lavinimo ir aukštosiose mokyklose.

LEU Tarptautinio skyriaus vedėja doc. dr. Loreta Chodzkienė kėlė universitetų tarptautiškumo idėją, priminė universitetų misiją mokyti kalbų ne tik studentus, bet ir dėstytojus, kad jie būtų pasirengę dėstyti savo kursus studentams atvykstantiems pas mus studijuoti iš užsienio šalių. Anglų kalbos žinių lygis kol kas dar nėra aukštas, kad studentai galėtų laisvai savo būsimoje profesinėje aplinkoje bendrauti, todėl anglų kaip profesinės kalbos studijos universitetuose tikrai turėtų būti tęsiamos.

Susitikimo dalyviai aptarė kalbų padėtį Lietuvos aukštosiose mokyklose, kuri yra įvairi, priklauso nuo aukštųjų mokyklų vykdomos kalbų politikos bei vadovų požiūrio, visuomenės lūkesčių. Doc dr. Dileta Jatautaitė, Generolo Jono Žemaičio Karo akademijos Užsienio kalbų katedros vedėja kalbėjo, kad akademijos kalbų dėstytojai ir studentai privalomai studijuoja anglų bei kitas užsienio kalbas. Prof. dr. Ernesta Račienė, VGTU Kūrybinių industrijų fakulteto Užsienio kalbų katedros vedėja paminėjo, kad VGTU daugiakalbystei nėra labia palanki situacija- kalbų mokytis skiriami tik 2 semestrai. Doc. dr. Reda Toleikienė, Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto prodekanė, Užsienio kalbų studijų katedros docentė kalbėjo, kad Šiaulių universitete antrosios užsienio kalbos studijų galimybės nėra didelės, tačiau antros kalbos studentai gali mokytis pasinaudodami gretutinių studijų teikiamomis galimybėmis. Prof. Jolita Šliogerienė, Mykolo Romerio universiteto Filosofijos ir humanistikos instituto direktorė, analizuodama šio universiteto kalbų mokymo/si būklę nurodė, kad šioje aukštojoje mokykloje vyksta kalbų mažinimo politika.

Diskusijoje dalyvavusi Valstybinės Lietuvių kalbos komisijos pirmininkė dr. Daiva Vaišnienė aptarė dėstytojų ir studentų raštingumo, vadovėlių kokybės ir lietuvių kalbos puoselėjimo aukštosiose mokyklose klausimus.

Jūratė Patackaitė, Vilniaus kolegijos Užsienio kalbų centro vadovė, pristatė Vilniaus kolegijos kalbų mokymo patirtį. Išanalizavusi daugiakalbystės situaciją, VIKO įkūrė Užsienio kalbų centrą, kuris sėkmingai plėtoja veiklą, plečia mokomų kalbų skaičių.

Diskusijos dalyviai kalbėjo ypač aktualiais dėstytojų kvalifikacijos bei kalbų mokytojų rengimo klausimais. P. Luc Aubry, Prancūzijos Ambasados Lietuvoje kultūros atašė pasiūlė galimybę rengti kalbų mokytojus pagal IDKM programas, siūlė rengti nacionalinius vadovėlius. Gėtes instituto atstovė p. Margarita Repečkienė kalbėjo apie vokiečių kalbos mokytojų kvalifikacijos kėlimo sistemos trūkumus, jaunų vokiečių kalbos mokytojų rengimo, vokiečių kalbos didesnės sklaidos būtinybę bendrojo lavinimo mokykloje. Dėstytojų kvalifikacijos kėlimo sistemos trūkumus ir iššūkius, modernių technologijų diegimo svarbą mokant kalbų paminėjo ir VGTU, VU ir kitų diskusijoje dalyvavusių universitetų atstovai.

Apibendrinant diskusiją buvo padarytos tokios išvados:

- aukštosios mokyklos turi daryti didesnę socialinę poveikį visuomenei, aiškinant daugiakalbystės privalumus.
- Universitetai ir kitos aukštosios mokyklos privalo sekti rinkos poreikius, prisidėti prie pozityvaus ir kryptingo poveikio rinkai, jos atstovų nuomonei.
- Aukštosioms mokykloms, siekiant didesnio tarptautiškumo, siūloma pradėti mokytis kalbų ne tik studentams, bet ir dėstytojams, plėsti dėstomų kalbų skaičių, ypač Šiaurės ir kaimyninių šalių, nepamirštant gimtosios kalbos problemų.
- Profesinė užsienio kalba, kurios svarbą akcentuoja tiek verslo atstovai, tiek studentai, turėtų būti dėstoma kaip privalomas dalykas, tai turi būti aiškiai apibrėžta aukštųjų mokyklų studijų procese.
- Rekomenduojama atkreipti dėmesį į dėstytojų rengimą, jų kvalifikacijos tobulinimą ir kompetencijų ugdymą.

Organizatorių informaciją